

УДК 619: 616. 995. 132

*Дем'янов І.В., студент 2 курсу магістратури спеціальності "Ветеринарна медицина"*Науковий керівник – Карчевська Т.М., кандидат вет. наук, доцент
Подільський ДАТУ, м. Кам'янець-Подільський, Україна

ВИДОВА СТРУКТУРА ТА ПОРІВНЯЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ПРЕПАРАТІВ ЗА ТЕЛЯЗІОЗУ ВЕЛИКОЇ РОГАТОЇ ХУДОБИ

Серед нематодозів великої рогатої худоби зустрічаються хвороби, які ще вивчені недостатньо, і таким захворюванням є телязіоз. Збудники телязіозу паразитують у кон'юнктивальних мішках та у вивідних протоках сльозних залоз тварин і спричиняють різного ступеня тяжкості ураження очей. Телязіоз завдає економічних збитків тваринництву за рахунок зниження молочної та м'ясної продуктивності, передчасного вибракування тварин через повну або часткову втрату зору, витрат на лікування та профілактику захворювання, зниження продуктивності тварин на 20-45%.

Роботу виконували протягом 2019 року у виробничих умовах. Первинними матеріалами служили результати власних досліджень і дані ветеринарної звітності господарства. Для проведення дослідів було відібрано хворих тварин з попереднім діагнозом на телязіоз. Враховувались загальні клінічні ознаки хвороби: світлобоязнь, сльозотеча, кон'юнктивіт, наявність гнійних витікань з очей, кератити. Також враховували загальний стан тварин.

Епізоотичну ситуацію з телязіозу великої рогатої худоби оцінювали за результатами досліджень методами діагностичного промивання. Для проведення першого досліді, метою якого було вивчення епізоотичної ситуації в господарстві щодо телязіозу та дослідження видового складу імагінальних і ларвальних форм представників роду *Thelazia*, були відібрані тварини з клінічними ознаками хвороби у кількості 10 голів. Клінічні ознаки виявляли на основі загальних клінічних методів дослідження: огляд, спостереження, пальпація.

Епізоотична ситуація в господарстві щодо телязіозу залежить в певній мірі від чисельності та якісного складу пернощиків телязій – пасовищних мух, тому, паралельно із дослідженням кон'юнктивальних змивів було проведено вивчення видового складу зоофільних мух в господарстві. Дослідження проводили в серпні місяці. Всього було відловлено 200 екземплярів.

При епізоотологічному обстеженні встановлювали зараженість великої рогатої худоби гельмінтами і розраховували показники екстенсивності інвазії (EI) та інтенсивності інвазії (II). Одночасно визначали видову належність телязій і мух. Дослідження змивів проводили в районній державній лабораторії ветеринарної медицини (бактеріальні).

Для вивчення порівняльної характеристики антгельмінтних препаратів дослідні групи формували за приблизно однаковим проявом клінічних ознак: світлобоязнь, сльозотеча, кон'юнктивіт. Дослідження проводили на двох групах – аналогах великої рогатої худоби, в яку входили тварини віком 3-5 років, середньою живою вагою 450 кг по 8 тварин в кожній групі.

Тваринам першої дослідної групи з лікувальною метою було застосовано мазь "Альтел". Тваринам другої групи з лікувальною метою застосовували препарат "Офтальмо-гель". "Офтальмо-гель" застосовували тваринам в дозі 1 г

за третє повіко, мазь “Альтел” застосовували згідно рекомендацій: 2 г під третє повіко 2 рази через дві доби. Облік результатів проводили до застосування препаратів та на 7-ту і 14-ту добу після лікування.

В результаті проведених клінічних і гельмінтоларвоскопічних досліджень в господарстві нами був підтверджений діагноз на телязіоз великої рогатої худоби. При дослідженні кон'юнктивальних змивів, отриманих з очей дослідних тварин в полі зору мікроскопа ми спостерігали дрібних тонких гельмінтів різної довжини. Після проведення диференційної діагностики були виявлені личинки таких видів, які належали до роду *Thelazia*: *Thelazia gulosa* і *Thelazia skrjabini*. За період досліджень було виділено 124 екземпляри телязій. Серед отриманих збудників домінуючими були личинкові форми, а серед збудників переважали представники *Thelazia gulosa* – 81,45% (101 екз.), на частку *Thelazia skrjabini* припадало 18,55% (23 екз.), причому цей вид збудника переважно був представлений в асоціації. Статевозрілі нематоди зустрічались рідко, поодинокі. Найменше всього було вимито самок *Thelazia skrjabini*. Серед зібраних комах переважачим видом була *M. autumnalis* (66,49% від загальної кількості зібраних двокрилих). Домашня муха і осіння жигалка були представлені незначною кількістю, особливо мало було *M. domestica*, відповідно 2,58% та 4,12%, коров'яча садовниця була представлена на 27,31%.

Щодо порівняльної ефективності застосованих препаратів, то показники екстенс – та інтенсефективності при застосуванні офтальмо-гелю через 7 днів в дослідній групі склали по 100%, в групі тварин, де застосовували мазь “Альтел”, через 7 днів лікування ЕЕ склали 87,5%, а ІЕ відповідно 80%. Через 14 днів показники екстенс – та інтенсефективності в обох групах склали по 100%.

Отже, більш ефективним лікувальним засобом за телязіозу виявився “Офтальмо-гель”, так, як в його складі міститься івермектин, а до івермектину збудники телязій особливо чутливі, тому він і проявив кращу терапевтичну ефективність.

УДК 636. 084. 412

Дідух В. О., студент 2 курсу магістратури спеціальності “Ветеринарна медицина”

Науковий керівник – Цвігун О.А., кандидат вет. наук, доцент
Подільський ДАТУ, м. Кам'янець-Подільський, Україна

ДІАГНОСТИКА ТА ЛІКУВАННЯ ГЕЛЬМІНТОЗІВ КОТІВ В УМОВАХ ХМЕЛЬНИЦЬКОГО РАЙОНУ

Чисельність котів, проживаючих на Україні велика і обліку не піддається. З них значна частина заражена гельмінтами. Необхідно відмітити велике значення ветеринарно-санітарної проблеми утримання тварин в містах та селах де люди, особливо діти, можуть інвазуватись від котів – токсокарами, токсамідами та діпілідіями [1,3].

За останні роки, по ряду обставин, зростає загроза паразитарних хвороб тварин і людей. На урбанізованих територіях збільшується кількість бездомних тварин, відстає від потреб організація вигульних майданчиків для домашніх тварин. Дитячі майданчики легко доступні для домашніх і бездоглядних собак